

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของงานวิจัย

โลหะผสมหล่อทอนความร้อนเหล็ก นิกเกิล โครเมียม ถูกนำมาใช้งานในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ซึ่งประกอบไปด้วยกระบวนการผลิตต่างๆ ที่ต้องใช้อุณหภูมิสูงอย่างต่อเนื่องเป็นจำนวนมาก เพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น เอธิลีน เมทานอล เป็นต้น กระบวนการสลายไฮดราร์บอนกระทำในเตาขนาดใหญ่ซึ่งไฮดราร์บอน ไอก๊าซ และօากาศถูกผสมเข้ากันด้วยความดัน แล้วถูกส่งเข้าไปทำปฏิกิริยาภายในท่อที่ช่วงอุณหภูมิ $850\text{--}1150\text{ }^{\circ}\text{C}$

สืบเนื่องจากท่อน้ำความร้อนที่ผลิตจากโลหะผสมหล่อทอนความร้อนเหล็ก นิกเกิล โครเมียม สำหรับใช้ในเตาปฏิกิริยานี้เพื่อสลายไฮดราร์บอน เกิดความเสียหายในบริเวณกระแทบร้อนจากหัวเผา ใหม้และจากการเชื่อม การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอุลตราค่าที่อุณหภูมิสูงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะส่งผลต่อคุณสมบัติกลของวัสดุ เช่น การตกตะกอนของคาร์ไบเดทุติยภูมิ (secondary carbide precipitation) ชนิดต่างๆ ที่อุณหภูมิ และเวลาต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อความเด่นดีบ (creep strength) ความหนึ่งยก และความแข็งแรงของวัสดุ ดังนั้นการศึกษาผลของอุณหภูมิและเวลาต่อการเกิดการตกตะกอนของคาร์ไบเดทุติยภูมิจึงมีความสำคัญต่อการเลือกกระบวนการประกอบท่อและการยึดอายุการใช้งาน

เนื่องจากธาตุผสมที่ใช้ในการผลิตท่อน้ำดินมีราคาสูงมาก และไม่สามารถผลิตได้เองภายในประเทศ ท่อนี้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ จึงเป็นเหตุให้มีความสนใจที่จะศึกษาผลของอุณหภูมิและเวลาต่อการตกตะกอนคาร์ไบเดทุติยภูมิอันจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติกลของวัสดุ และเพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นที่จะนำไปประกอบการใช้งานท่อน้ำความร้อนนี้ในสภาวะที่เหมาะสมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 ศึกษาผลของการอบชุบทางความร้อนต่อการตกตะกอนของคาร์ไบเดทุติยภูมิในท่อโลหะผสมหล่อทอนความร้อนเหล็ก นิกเกิล โครเมียม

1.2.2 ข้อมูลที่ได้นำมาสร้างแผนภูมิการตกตะกอนของคาร์ไบเดทุติยภูมิ (TTP) เพื่อใช้ในการอบด้วยความร้อนและการเชื่อมต่อไป

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ศึกษาผลของอุณหภูมิในช่วง $800\text{-}1100^{\circ}\text{C}$ โดยแปรผันกับเวลาการอบด้วยความร้อนในช่วง 1-24 ชม. ต่อการตกตะกอนคาร์บีบเด็ททุติยภูมิ และ ต่อคุณสมบัติเชิงกล

1.3.2 ศึกษาโครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แสง (optical microscope) กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนชนิดส่องสว่าง (scanning electron microscope) และวิเคราะห์ส่วนผสมเคมีด้วยเทคนิค EDS (Energy Dispersive Spectroscopy)

1.3.3 สร้างแผนภูมิ TTP ของการตกตะกอนคาร์บีบเด็ททุติยภูมิ

1.3.4 ศึกษาตัวแปรทางจนผลศาสตร์ตามสมการ Johnson-Mehl และ Avrami

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทราบผลของอุณหภูมิและเวลาต่อการตกตะกอนคาร์บีบเด็ททุติยภูมิในโลหะผสมเหล็ก นิกเกิล 30.8% โครเมียม 26.6%

1.4.2 ทราบผลของคาร์บีบเด็ททุติยภูมิต่อการเปลี่ยนแปลงสมบัติเชิงกลของโลหะผสมเหล็ก นิกเกิล 30.8% โครเมียม 26.6%

1.4.3 ได้ข้อมูลทางจนผลศาสตร์ และแผนภูมิ TTP ของการตกตะกอนคาร์บีบเด็ททุติยภูมิในโลหะผสมเหล็ก นิกเกิล 30.8% โครเมียม 26.6%

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย